

Kolinta Yaaba Tikpiali

¹ Mini polo, U Tienu n den yini yua kelima o yanbuama po ke min tua Jesu kilisiti tondo n taani leni ti kpiilo Sositena ² Ki diani li tili U Tienu n yini yaaba, yaaba n ye kolinta dogu nni po. O den gagidi ki Hanbi yi Jesu Kilisiti nni, ke yin ya tie o nigagidihanba. N fuondi yi leni yaaba n jaandi ki miadi ti Dieodo Jesu kilisiti i kaani kuli, wani yua tie bi Diedo leni ti ya Diedo. ³ Ti baa U Tienu leni o Diedo Jesu kilisiti n pa yi li hanbili leni mi yanduama. ⁴ Yogunu kuli n tuondi U T ienu yipo kelima yin baa ya hanbili o kani Jesu Kilisiti nni. ⁵ Kelima o ya niinni, yi den baa li seli li bonla kuli nni, lan tie mi maama leni mi bandima kuli po. ⁶ Lan n tie yin den gbadi ya siedo kilisiti po den pu ki go se yi siiga ki pa. ⁷ Yeni U Tienu paabu kuli siiga, ban bonyenbu ki poadi yipo yin gu ke U Tienu baa doagidi ti Diedo Jesu kilisiti yaa yogunu. ⁸ Waani U Tienu n baa teni yin ya se ki pa hali mi jodima yogunu ke bi kan fidi ki kuli yi liba kuli ti Diedo Jesu kilisiti cuama daali. ⁹ U Tienu tie tin fidi ki dugi yua yaapo, wani yua n den yini yi ke yin ya pia yanyenma leni o Bijua Jesu kilisiti ti Diedo. ¹⁰ N kpiiba, n mia yi ki tundi yi kelima ti Diedo Jesu kilisiti yeli po ke yi kuli n ya mani leni yiyaba, ke paadimaba kuli n da ya ye yi siiga, ke yin ya taa yenma yi yantiana leni yi yanjaga kuli nni. ¹¹ N kpiiba, Kilowe diegu yaaba dan

waani nni ke mi niama ye yi siiga. ¹² Min bagi yaala tie yi siiga one Tua: “Mini wani hua Polo,” one “Mini wani hua apolosa,” one: “mini wani n hua sefa,” one mo: “Mini wani n hua kilisiti.” ¹³ Naani kilisiti boagidi yoo? naani bi den kpaa polo yo li dapoanpoanli po ki baa faabi yi? bi den batisi yi polo yeni yoo? ¹⁴ N tuondi U Tienu ke mii den batisi yi siiga obakuli, kali kilisipusa leni gayusa. ¹⁵ Lanwani oba kuli kan yedi ke bi den batisi o mini ya yeli nni. ¹⁶ Moamoani, n den batisi Sitefana leni o deni yaaba moko, mii tiani n ya go den batisi nitoa. ¹⁷ Kilsiti naa den soani nni ke min ya batisi bi niba ka. Ama o den soani ke min ya wangi o laabaaliamo, ke laa tie min ya wangi leni mi yanfodanmaama ka ke kilisiti dapoanpoanli n da tua fanma. ¹⁸ Kelima li dapoanpoanli ya mawangima tie yanluoma yaaba n ba bodi po. Ama tinba yaaba n tindi po, li tie U Tienu paaciamu. ¹⁹ Li diani ki yedi: “N baa bolini bi yanfodanba yanfuoma, ki biani bi nunfandanba nunfanbu.” ²⁰ Lanwani o yanfodaano ye le? Li balimaama bangika go ye le? U naa yogunu nianiado go ye le? Naani U Tienu ki doagidi ke handuna yanfuoma kuli tie mi yanluoma ka? ²¹ Kelima bi nisaaliba leni bi ya yanfoceli naa fidi ki bandi U Tienu leni wan doagidi o yanfuoma maama. Lanwani U Tienu den jagi ke o baa faabi yaaba n daani leni o laabaaliamo wangima yaama n tie nani mi yanluoma yeni. ²² Jufinba miadi mi banciama, Gilekinba mo lingi mi yafuoma. ²³ Ama tinba wani wangi Kilisiti, ban den kpaa

yua li dapoanpoanli po. Laa maama tie tingbali bonla Jufinba po, li go tie yanluoma bi nilanba po. ²⁴ Ama U Tienu n yini yaaba po, ban tie Jufinba bi ban tie Gilekinba, kilisiti tie U Tienu paaciamu leni U Tienu yanfuoma. ²⁵ Kelima U Tienu yaluoma fani ki cie bi niba yanfuoma, U Tienu tadingu mo pa ki cie bi nisaaliba ya paalu. ²⁶ N kpiiba, kpaagi mani U Tienu n den yini yaaba n tie maama. Yi siiga yaaba n tie yanfuodanba naa yaba, yaaba n tie paatieba leni yaaba n tie bulicinba moko naa fuu. ²⁷ Ama U Tienu gandi bi nisaaliba n nua yaala ke li tie yanluobonla, ki baa wani bi yanfodanba i fe. O go gandi bi nisaaliba n nua yaala ke li tadinbonla, ki baa waani bi paatieba i fe. ²⁸ O go gandi bi nisaaliba n nua yaala ke tie bonfanla ki fali la, leni yaala n ki tie pu, ki baa bolini ban n nua yaala ke li tie bonmoanla. ²⁹ Otieni yeni ke nisaaloba kuli n da kpiagi o yuli wani U Tienu kani. ³⁰ Ama yinba, U Tienu teni ke yi ye Jesu Kilisiti nni. O go teni ke Jesu tie tipo mi yanfuoma, leni mi tegima, leni mi gagihanma, leni mi daafaabima. ³¹ Lanwani, nani lan diani maama: “Yua n bua ki jigini o yuli, Wan jigini li o Diedo nni.”

Dianciamou 2

¹ N kiiba, min den cua yikani ya yogunu ki wangi yi U Tienu moamoani yi duagi, mii den cua leni mi mabanma, bi leni mi yanfocianma ka. ² Kelima n den jagi ki sua ke laa tie tiladi min bandi bontoala kuli yi siiga, kali Jesu Kilisiti, ban den kpaawani yua li dapoanpoanli po yeni. ³ N

den ye yi siiga leni ku tadingu ki digibi kelima ti jawaandi po. ⁴ N mawangima leni n bangima naa hua bi nisaaliba mabanma ka. Ama li den tie leni U Tienu Fuoma leni o paaciamu doagidima yaapo, ⁵ ke yi dandanli n da se kelima bi nisaaliba yanfuoma po, ama U Tienu ya paaciamu po. ⁶ Baa yeni, ti wangi ya maama n tie yanfomaama yaaba kpeligi ki dagidi li dandanli po ya siiga. Laa yanfuoma naa tie o naa jamaano yaama ka, laa tie handuna bali danba yaaba n ye mi bodima sanu nni yanfuoma mo ka. ⁷ Ti wangi U Tienu ya yanfuoma maame, yaama n doagidi ki wuo bi nisaaliba po, U Tienu n den tuodi ki bili yaama ke man ya tie tipo ti kpiagidi. ⁸ Handuna bali danba siiga oba kuli naa den bani laa yanfuoma. Bi ya den bandi ma, bi kan den kpaa ti kpiagidiciandi Diedo li dapoanpoanli po. ⁹ Nani lan diani ke yedi maama: “Nunbu n daa laa yaala, Tubili n daa gbadi yaala, O nisaalo n daa kpaagi yaala mo, U Tienu tuodi ki hanbi lankuli Yaaba n bua o yaapo.” ¹⁰ U Tienu teni ke o Fuoma doagidi la tinba yaapo. Kelima o Fuoma bigidi li bonla kuli, baa U Tienu yanjaga ya n wuo ki ñua. ¹¹ Bi nisaaliba siiga hme bani o nisaalilo pali tugu nni bonla, li yaa tie o nisaalo yantiaceli yaali n ye o niinni? Likuli yenma leni U Tienu. Oba kuli ki bani U Tienu pali tugi nni bonla, kali U Tienu Fuoma. ¹² Tinba, tii baa handuna yantiali, ama ti baa ya Fuoma n ñani U Tienu kani, ke tin fidi ki bandi U Tienu n puni ti yaala kelima o hanbili po. ¹³ Tii maadi laa bonla nani mi nisaali-yanfuoma n bangi yaala ka, ama nani o U Tienu Fuoma n bangi ti yaame ki doagidi li moamoani yaaba n

pia U Tienu Fuoma po. ¹⁴ Ama li nisaali-yantiali n die yua, kan fidi ki ga ya bonla n ñani U Tienu Fuoma kani, kelima li tie opo yanluobonla. O kan bandi la kelima li bigidi leni U Tienu Fuoma yua ya yantiale. ¹⁵ U Tienu Fuoma yua yantiali n diedi yua bigidi li bonla kuli. Ama oba kuli kan fidi ki biigi ki bandi wani. ¹⁶ Li diani: “Hme bani o Diedo yantiali? hme baa fidi ki bangi o?” Ama, tinba ti pia Kilisiti ya yantiali.

Dianciamou 3

¹ N kpiiba mii den fidi ki maadi leni yi nani yi tie U Tienu Fuoma n die yaaba, ama n den maadi leni nani yi da hua li nisaali-yantiali, nani a canpanda yeni Kilisiti nni. ² N den ñundi yi mi naahanma yeni, ki naa tendi ya jiema n juagi, kelima yi kan den fidi ki ga ma. Baa mola yi daa fidi ki ga ma, kelima yi da hua li nisaali-yantiali. ³ Nani li nunponli leni li koanli n da ye yi siiga yeni, laa doagidi ke yi hua li nisaali-yantiali ki tiendi nani bi nisaaliba n tiendi maama kaa? ⁴ Ya yogunu ke yi siiga one tua: “Mini wani n hua Polo,” ke one mo tua: “Mini wani n hua Apolosa,” ⁵ yii hua li nisaali-yantiali kaa? Apolosa tie hme? Polo tie hme? Ti tie o Diedo naacenba bebe, yaaba n den cuani yipo o laabaaliamo, ke yi daani nani o Diedo n puogi yua kuli maama. ⁶ Mini n den buli ke Apolosa mo den kpidi. Ama U Tienu n teni ke li kpedi. ⁷ Lanwani yua n buu ki tie pu, yua n kpidi mo ki tie pu, Kali U Tienu yua n tendi ke li kpedi, wani n tie likuli. ⁸ Yua n buli leni yua n kpidi kuli da yenma, yua kuli baa baa o panpaani nani o tuonli

tie maama. ⁹ Kelima ti taa ki tuuni leni U Tienu. Yinba tie U Tienu kuanu. Yi go tie U Tienu diegu. ¹⁰ Nani U Tienu n puni nni ya hanbili po, n den pu li tanpuuli nani o diemaa-yanfodaano yeni, ke nitoa mo huandi lipo. Die yua kuli n fangi o yuli leni o huandi lipo maama. ¹¹ Kelima oba kuli kan go puu tanputoali, ke laa tie yaali mali ki puu, lan tie Jesu kilisiti. ¹² O nilo ya huani laa tanpuuli wula, yaaka hanjilifa, yaaka ya tana ya dunga pa yaaka ti daadi yaaka ti muadi yaaka a kankanga, yua kuli tuonli tie yaali n baa doagidi, ¹³ kelima ti buudi daali baa wani la. Mi fantama baa doagidi yua kuli n soani yaala. Mi baa bigi yua kuli tuonli ki wani lan tie yaala. ¹⁴ Yua kuli n huani yaala li tanpuuli yuli po ya fidi ki ñani mi fantama biigi-ma nni kaa buodi, o baa baa i panpaani. ¹⁵ Ama yua ya tuonli n buodi, o baa luo i panpaani. O baa faabi die nani yua n sani ki ñani mi fantamaki cia yeni ¹⁶ Yii bani ke yi tie U Tienu diegu ke o fuoma ye yi niinni yoo? ¹⁷ Yua n bolini U Tienu diegu kuli, U Tienu baa bolini o. Kelima U tieunu dieli gagidi ki hani, yinba n tie laa dieli. ¹⁸ Oba kuli n da boandi o yuli. Yi siiga oba ya tama ke o tie yanfodaano nani handuna n nua maama wan tua yanluodaano ke wan baa ki tua o yanfodaano ¹⁹ . Kelima handuna na ya yanfuoma tie yanluoma U Tienu po. Lidiani yeni ki yedi: «O co bi yanfodanba bi nunfanbu nni.» ²⁰ Li go diani ki yedi: «O Diedo bani bi yanfodanba yanmaalima. O bani ke mi tie fanma fanma» ²¹ Lanwani oba kuli n da jigini o yuli bi nisaaliba po. Kelima li bonla kuli tie yi ya yaala. ²² Li ya tie Polo li ya tie Apolosa, li ya tie sefa, li

ya tie handuna, li ya tie li miali, li ya tie mi kuma, li ya tie ya yogunu n tie na, li ya tie ya yogunu n baa ti cua, likuli tie yi ya yaala. ²³ Yi mo tie kilisiti yaaba. Kilisiti mo tie U Tienu ya yua.

Dianciamou 4

¹ Lanwani li pundi ban ya nua ti ke ti tie Kilisiti naacenba. U Tienu n puogi yaaba ban ya wangi o bondoaginkaala. ² Bi ya puogi o nilo li tuonli, ban lingi yaala o kani tie wan ya tie nidugika. ³⁻⁴ Mini yaapo, yi ya jia npo ti buudi, laa tie npo liba. Li bali danba mo ya ya jia nni ti buudi laa tie npo liba. Mini nba mo ki jia n yuli buudi. Npali siedi mo ki bu leni nni liba kuli po. Ama lani ka doagidi ki sa n po imoamoani. Yua n jia n buudi tie o Diedo. ⁵ Lanyaapo yin da ja ti buudi liba kuli po hali ke li yogunu daa pundi. Ya gu mani o Diedo cuama, wani yua n baa yendi yaala n wuo li *biigili nni, ki go doagidi yaala n den wuo a pala nni. Laa yogunu nilo kuli baa baa U Tienu kani lan pundi wan baa ya pagidi. ⁶ N kpiiba n maadi mini leni apolosa maama na nani mi kpanjama yeni, ki baa todi yi yin bandi tikani ki da pendi yaala n diani ki bili ya bianu. Min maadi yaala tie ke yin da pia ti japaadi ki kpiagi niyendo ki fali o lielo. ⁷ Hme teni ke a cie a lieba? A pia be ke U Tienu ka puni a? Li ya tie yeni, be n teni ke a kpiagi a yuli nani U Tienu ka puni a la yeni? ⁸ Moala ke yi pia ke li dagidi! Moala ke yi tua piada! Yi cili ki diedi ke tii ye lienni. N bi sugini yin bi ya die moamoani, ke ti moko bi baa taani leni yi ki ya die. ⁹ Ama li tie npo nani U Tienu bili ke tinba o

tondiba n ya tie puoli yaaba, nani yaaba ya buudi n kadi ke bi baa kpa yeni. Kelima bi sieni ti asala nni handuna, malekinba leni bi nisaaliba kuli nuni po. ¹⁰ Tinba ti tie yanluodanba kelima wani kilisiti yaapo, ama yinba wani tie yanfodanba kilisiti nni. Ti tadi, ama yinba wani pa. Bi kpiadi yinba ama bi yuandi tinba. ¹¹ Hali moala ti ye leni mi koma leni ñunñuunu leni ti cadi leni ti puadi ke ti go tie lianliama. ¹² Ti tuuni leni ti nii hali ki coagi. Bi niba ya sugi ti, ti gaali ba. Bi ya waani ti fala, ti juuni. ¹³ Bi ya kuli ti, ti guani ba leni mi madingima. Ti tie nani handuna baadi yeni, ki tie nani bi niba kuli n lu yaala hali moala ¹⁴ Laa tie ke n bua ki fiagi yi ka ke n diani yipo, ama n tuodi ki tundi yi kelima yi tie n bibuadimu. ¹⁵ To baa yi ya pia gobidikaaba tudapiiga (10 000) kilisiti nni, yii pia baanda wani boncianla. ¹⁶ Lanwani yin mia yi ki tundi yi ke yin ya hua ya fuuli. ¹⁷ Lanyaapo yo ke n soani Timote yikani yua n tie n bibuadiga ki tie nidugika o Diedo nni. O baa tiadi yi min hua kilisiti maama, nani min bangi kilisiti nitaana ya ye i kani kuli maama. ¹⁸ Yi siiga bi nitianba fiini ti japaadi ki tama ke n kan go cua yikani. ¹⁹ To, o Diedo ya bua, n baa cua yikani ke li kan waagi. Lanwani n kan bandi bi japaadanba yeni maadi ya maama bebe ka, n baa bandi ban pia ya paalu tie yu. ²⁰ Kelima U Tienu n diema naa doagidi mi maama nni bebe ka, ama u paalu nni. ²¹ Yi bua be? Ke min cua yikani leni u febu bi? Bi min cua leni mi buama leni li padigile?

Dianciamou 5

¹ I kaani kuli bi niba tua ke mi conconma ye yi siiga, ya conconma buolu n kaa ye baa bi nilanba siiga. Lani n tie ke yi siiga o niyendo ye leni o baa pua. ² Ama baa yeni, yi gbengidi yi yula, kaa biidi yi pala ki mua nani i kumoe yeni ki ñani yi siiga yua n tieni laa cagindi. ³ Mini yaapo, baa ke n foagi leni yi n gbanandi nni, n ye leni yi n yantiali nni. N mali ki jia yua n tieni laa bonla yeni buudi nani n ye leni yi yeni. ⁴ O Diedo yeli nni leni o paalu po, yikuli ya taani, ke n moko ye leni yi n yantiali nni, ⁵ Yin teni laa nilo sutaani, ke wan bolini o gbanandi ke o naano n tindi o Diedo Jesu n baa cua ya daali. ⁶ Yin gbengidi yi yula maama, laa hani. Yii bani ke li dabinli waamu bebe baa teni ti yonbudi kuli n pili yoo? ⁷ Yin ñani mani yi siiga li dabinkpeli, ki tua nani ti yonbupandi yaadi n ki pia dabinli yeni. Moamoani yi tie laa yonbudi, kelima kilisiti yua n tie ti Pendima jaama pebiga padi no. ⁸ Lanwani tin jaani laa jaama ke laa tie leni li dabinkpeli lani tie mi conconma, ama leni ya dupen n ki pia dabindi lani n tie li papienli leni i moamoani. ⁹ N den diani yipo li tili ki wami yi ke yin da pia hantaado leni mi conconma danba. ¹⁰ Mii baa ke yin da pia hantaado baa kuli leni handuna yaaba, yaaba n tie mi conconma danba, leni bi halihabuaba, leni yaaba n bua ki ya di bi lieba, leni yaaba n hua i buli, kelima li ya tie yeni kali yin nan ña handuna nni. ¹¹ Min den diani ki bua ki wani yi yaala tie line: yin da pia hantaado leni yua yedi ke o tie yi kpiilo ki nan conbi, yaaka ki tie halihabuado, yaaka yua n hua i buli, yaaka o

nisugido, yaaka o dañogaado yaaka yua n bua ki ya di o ileba. Yin da tuo baa ki taani ki je leni laa nibuolu. ¹² Naani li tie mini hantaado yo ki jia ti buudi leni niinpo yaaba? Laa tie yi siiga nni yaaba ya buudi ka ke yi baa jia? ¹³ Ama niinpo yaaba U Tienu baa jia leni ba ti buudi. Deli mani ki ñani o ninbiado yi siiga.

Dianciamou 6

¹ Yi siiga hme n baa tuo ki gedinu o lielo handuna yaaba, yaaba n ki daani bujjali kani? O ya pia maama leni o lielo, wa baa gedinu ma bi nigagidihanba kani? ² Yii bani ke bi ni gagidihanba baa jia ti buudi leni handuna yoo? Lamwani li la tie ke yi baa jia ti buudi leni handuna yi baa gbali ki jia tibuwaadi bii? ³ Yii bani ti baa jia ti buudi leni malekinba yoo? Lanwani laa pia kuli tama ke ti baa fidi ki jia ti buudi ya jamaamo n tie na ya maama po. ⁴ Lanwami yi ya pia o naa jamaano ya maama leni yiyaba, yi yen taa kilisiti n yini yaaba n ki pia leni yaaba hantaado yeni ban tua yi bujiaba. ⁵ N yedi yeni ki bua i fe n cuo yi. Naani yii pia yi siiga baa niyendo yua n pia mi yanfuoma ki baa fidi ki jia ti buudi o kpiiba siiga? ⁶ Naani yi siiga yua pia mi maama leni o kpiilo baa gedinu o ti buudi po, yaaba n kaa daani kani yoo? ⁷ Baa yin pia ti buudi leni yiyaba yeni, li daogidi yi gbalima. Laa baa hani ki cie yin juuni leni yi kpiiba n tieni yi ya bonbiadilakaa? Laa baa hani ki cie yin tuo ban je yi kaa? ⁸ Ama yinba n tiendi laa bonbiadila, ki di nitoaba, bani yaaba n tie yi kpiiba yeni ⁹ Yii bani ke yaaba n ki tiegi

kan ba biinu* U Tienu diema nni yoo? Yin da boandi yi yula. Yaaba n tiendi ti cagindi, leni i buuli danda, leni mi conconma danba, leni yaaba n biidi bi yula, leni ya jaba n taagi leni bi yaba kuli, ¹⁰ leni a concona leni halihabuada, leni a doñogaada, leni a nisugida, leni yaaba n di bi lieba kuli kan baa biinu U Tienu diema nni. ¹¹ Yii siiga bi nitianba den tie laa nibuolu, ama U Tienu huudi yi o gagidi yi ki puni li* moamoasaali o Diedo kilisiti yeli po leni U Tienu fuoma tuonli po. ¹² Bi tianba yi siiga tua: «Mii go kua liba,» ama li bonla kuli ka hani. N ba fidi ki yedi, «Mii go kua liba kuli,» ama n kan tuo liba kuli n diedi nni. ¹³ Yi go tua: «Mi jema ye ku tugu po, ku tugu mo ye mi jema po.» U Tienu baa ti bolini likuli yenma. Ama ti gbanandi naa ye mi conconma po ka, ti ye o Diedo yaapo, o Diedo mo ye ti gbanandi yaapo. ¹⁴ U Tienu, yua n den fiini o Diedo bi tinkpiba siiga, o go baa fiini ti mo kelima o paalu yaapo. ¹⁵ Yii bani ke yi gbanandi tie kilisiti gbanandi ka yoo? Naani n baa taa kilisiti gbanandi ki teni tin tua li poconconli gbananbuolu bi? Kalam. ¹⁶ Yii bani ke yua n taani leni li poconconli tua gbanayendi leni o kaa? Kelima li diani: Bani niba lie baa tua gbananyendi. ¹⁷ Yua taabi o Diedo tua yendo leni o. ¹⁸ Yin sani ki foagidi mani leni mi conconma. Tuonbiatoadi kul ye o gbanandi niinpo, ama yua n puni o yuli mi conconma po, tudi o gbanandi po yo. ¹⁹ Yii bani ke yi gbanandi tie U Tienu fuoma yua dieli, yua n ye yi niinni, U Tienu n puni yua ke yii go die yi yula? ²⁰ Moamoani o da yi leni ya dunga pa. Lanwani yin ya kpiadi mani

U Tienu yi gbanandi nni lani yaala n tie U Tienu n die yali.

Dianciamou 7

¹ Moala n bua ki maadi yin den diani ki buali nni ya maama. li hani ke o ja n da taa pua. ² Ama kelima mi conconma n yaba maama, li pundi ja kuli n ya pia o pua, pua mo kuli ya pia o calo. ³ O ya ya tiendi no pua po yaala n pundi, o pua moko ya tiendi o calo po yeni. ⁴ O pua ki die o gbanandi, o calo n die, o ja moko ki die, o gbanandi, o pua n die. ⁵ Yin da yie mani yiyaba po, kali yikuli ya juogi ki tuo ki bili u yogunu waamu i jaandi po. Lani ya pendi, yin goa ki taani leni yiyaba ke sutani da tulini yi kelima yi gbali i gbanandi kubima. ⁶ Min madi yeni, laa tie ke n bili yipo yin baa tiendi yaala ka, li yie sanbili yo. ⁷ N bua ke nilo kuli n ya tie nani min tie maama na. Ama nilo kuili baa U Tienu kani ya paabu n ki taa leni o lielo, niyendo ba ki baa fidi ki tieni lene, nitoa mo lene. ⁸ Moala n maadi yaaba n daa tieni ñiigili, Bi jaba leni bi puaba, leni a kpepuana mo po, li baa hani bi po ban ya tie ban tie maama, nani moko n tie maama. ⁹ Ama bi ya kan fidi ki kubi bi gbanandi, ban tieni li ñiigili, kelima bi ya tieni li ñiigili hani ki cie bi gbanandi n ya fiidi bipo nani mi fantama n co tieni, ki paadi ba. ¹⁰ N bili mi naa maama yaaba n tieni li ñiili po. Mini ka bili ma o Diedo n bili maa. O pua n da ña o calo kani. ¹¹ O ya ñani o kani wan da kuni jatoa, wan ya ye obebe, yaaka wan go mangi leni o calo ki goa o kani, ja mo n da ñani o pua ¹² Moala n maadi

yaaba n sieni po, mini n maadi, o Diedo ka. Ti kpiilo yendo ya pia ya pua n ki daani, ama ki tuo ki ye leni o, wan da ñani o. ¹³ Ya pua n pia o calo ke waa tuo ki daani, ama ki tuo ki baa ye leni o, wan da ña o kani. ¹⁴ Kelima ya calo n ki daani baa mi gagidihanma kelima o pua po. Ya pua n ki daani mo baa mi gagidihanma kelima o calo po. Lani yaaka yi bila bi baa *joagini, ama lan tie maama yeni, bi gagidi. ¹⁵ Ama yua n ki daani ya bua ki ña, ban cedi wan ña. O ya ñani, ti kpiiba, lan tie ja bi pua, faabi leni laa lolima, kelima U Tienu yini ti ke tin ya ye leni mi yanduanma. ¹⁶ Fini o pua, a bani lede a ya baa faabi a calo? Fini o ja mo, a bani lede a ya baa faabi a pua? ¹⁷ Lanwani bonyenla bebe n ye, yua kuli ya ye nani o Diedo n puni o maama, ki hoadi wan den tie maama U Tienu n yini o ya yogunu. Lan tie min biliti yaala Kilisiti n yini yaaba i kaani kuli po. ¹⁸ O nilo ya den kua ku koanciagu U Tienu n yini o ya yogunu, wan da lingi ki bolini ku koanciagu maalima, o nilo yaa den kua U Tienu n yini o yogunu, wan da kua. ¹⁹ O nilo ya kua leni o yaa kua, laa tie pu, ama U Tienu mabilikaama kubima n tie li kuli. ²⁰ Nilo kuli n ya tie wan den tie maama U Tienu n den yini o ya yogunu. ²¹ A ya den tie yonbo U Tienu n yini a ya yogunu, lan da yagi a yama. Ama a ya baa fidi ki faabi, han moandi. ²² Yua n tie yonbo o Diedo n yini o ya yogunu, o Diedo faabi o ke o tua o yua. Yua n die o yuli mo U Tienu n yini o ya yogunu tua kilisiti yonbo. ²³ U Tienu den da yi ya dunga n pa, lanwani da tua mani bi nisaaliba ya yonbi. ²⁴ N kpiiba yua kuli n ya tie

U Tienu kani wan den tie maama U Tienu n den yini o ya yogunu. ²⁵ Yaala n tie yaaba n kaa tieni ñiigili nani yin den buali nni maama po, mii pia o Diedo mabilikaama laa maama po. Ama n baa waani yi min sua yaala, miini yua ke o Diedo teni ke n tua nidugika kelima o niñingbadima yaapo. k ²⁶ elima ya fala n kpendi yaapo, n sua ke li baa hani o nilo n ya tie wan tie maama. ²⁷ A pia pua bi? han da moandi ki bua ki ñani o. Haa pia pua? Da lingi ki taa. Ama a ya taa pua, han tieni *tuonbiadi. O jafaano mo ya kuni ja, waa tieni tuonbiadi. ²⁸ Ama yaaba n tieni li ñiigili baa laadi fala u naa yogunu yema nni, li tie lanyapo ke n bua ki todi yi yin da kua laa fala nni. ²⁹ N kpiiba min baa yaala tie ke ya yogunu n sieni koabi. Lanwani dinla liiga yua n pia pua n ya ye nani waa pia yeni. ³⁰ Yaaba n buudi n ya ye nani baa buudi yeni. Yaaba n pia li pamancianli n ya ye nani baa pia yeni. ³¹ Yaaba n da bonla n ya ye nani baa die ban da yaala. Yaaba n pia i hantaadi leni handuna bonla n ya ye nani laa bonla ki tie bipo tiladi, kelima handuna yua n ye moala na pendi ki baa juodi. ³² N bua yin ya ye ki da pia yanyagidi. Yua n kaa pia pua kuandi o yama o Diedo hantaadi nni, ki lingi wan baa mangidi o Diedo pali maama. ³³ Yua n pia pua mo kuandi o yama handuna na hantaadi nni ki lingi wani baa mangidi o pua ya pali maama. ³⁴ Lani n teni ke o podaano yama boagidi kaani lie. O pua moko, yua n kaa pia ja, leni yua n daa bani ja, bi moko kuandi bi yama o Diedo hantaadi nni, ki moandi ki gagidi bi gbanandi nni leni bi yantiali nni kuli. Yua n kuni o ja kuandi o yama handuna hantaadi

nni ki lingi ki baa mangidi o calo pali. ³⁵ N maadi lankuli ki bua ki todi yi. Laa tie ke n bua ki dia ku diagu ka. N bua yin ya hua o Diedo nani lan pundi maama, ki bua o ki taabi o leni payenli. ³⁶ O nilo ya pia o toginaa ke o dagidi li calinkpenli ke o sua ke li pundi wan kuni o ja mo, ke o sua o tуди leni wan yie opo, wan tieni wan sua maama, waa tieni tuonbiadi, wan cedi wan kuni. ³⁷ Ama yua n den jagi ki bili o yama po ke o baa kubi o toginaa wan da kuni ja, o ya sua ke o baa fidi ki tieni nani wan den jagi maama, o hanbi leni wan teni ke o toginaa kan kuni ja. ³⁸ Lanwani yua n cedi ke o bisalo kuni, o tieni yaala n hani, ama yua n kuni o bisalo ke waa kuni, wani n tieni yaala n hani ki cie. ³⁹ O pua luo leni o calo o colo n ye ya banlu kuli, ama o calo ya ti kpe, o pua yeni faabi ki baa fidi kuni wan bua yua kuli, ama kali wan ya tie o Diedo yua. ⁴⁰ O ya tie wan tie maama kaa go kuni jatoa n baa mani opo ki cie. lani tie mini n sua maama, n tama ke n pia U Tienu Fuoma moko

Dianciamou 8

¹ Moala yaala n tie ti padinanidi po. Yi tua: «Tikuli pia mi bandima.» Mi bandima kpendinni ti japaadi, ama mi buama todi mi kpedima li dandanli nni. ² O nilo ya tama ke o bani li bonla, o daa bandi nani lan pundi wan bandi maama ³. Ama yua n bua U Tienu kuli, U Tienu mo bani wane. ⁴ To, moala n baa madi ti padinandi maama. Ti bani ke bulo naa ye handuna nni se U Tienu yendo bebe n ye. ⁵ Kelima baa ke ban yi yaala i buli yaba lan tie tanpoli bi ki tinga nni, li

tie moamoani ke i buli yaba ke bi diediba moko yaba. ⁶ Ama tinba wani yaapo Tienu yendu bebe n ye, yua n tie baa. O den tagi li bonla kuli, tinba mo ye o yaapo. Diediyendo bebe moko n ye, Jesu Kilisiti, li bonla n den tagi kelima o yaapo ti moko ye kelima o yaapo. ⁷ Ama bi niba kuli daa pia laa bandima. Bi nitianba n den maani i buli hoadima maama teni baa moala bi ya di laa nandi bi di ki nua maama ki mi tie padinandi o bulo po, Lanwani bi pala sieda ya n tadi yen joagini lienni. ⁸ To, laa tie mi jiema ka baa teni tin nagini U Tienu. Ti yaa dini li kan wadi tipo liba, ti ya dini mo, li kan pugini ti liba. ⁹ Ama yin fangi mani yi yula ke yin pia u sanu ki tieni yaala n da tua tanduudikaali yaaba n tadi yaapo. ¹⁰ Kelima o nilo ya laa ke fini yua n pia mi bandima ka li budieli nni ki di ti padinandi, wani yua ya pali sieda n tadi, li kan teni wan baa li papali ki hmani ti padinandi yoo? ¹¹ Lanwani a kpiilo yua tadi, wani kilisiti n den kpe yua yaapo baa bodi kelima a bandima yaapo. ¹² Yi ya dudi yi kpiiba po yeni, ki lengidi bi pali sieda yaali n tadi, yi tudi kilisiti po. ¹³ Lanwani jiemaba ya baa guli n kpiilo, n kan go je laa jiema hali abada, ke min da guli kpiilo.

Dianciamou 9

¹ Mii die n yuli kaa? Mii tie Jesu tondo kaa yoo? Mii den laa ti Diedo Jesu kaa? Yii tie min den soani o Diedo po ki baa yaaba kaa? ² Baa nitoaba yaa nua ke n tie o Diedo tondo yinba wani nua ke n tie yeni, kelima yinba n tie ya maalima n doagidi ke n tie o Diedo tondo. ³ Lani

n tie min maadi maama ki baa ga n yuli leni yaaba n kuliti nni. ⁴ Naani tii pia li bali ki ya baadi ti jiema leni tin baa ñu yaala? ⁵ Tii pia li bali ki taa pua yua n daani Jesu nani Jesu tondiba yaaba n sieni, leni wani o Diedo waamu leni pieli n tiendi maama? ⁶ Bi mini leni banabasa bebe n baa tuuni li tuonli tiladi ki ya baadi li bonjekaala ti yema po. ⁷ Hme baa kua minteela leni o yuceli piama? Hme baa hu i tilondi ki nan kan hmani li bonluonkaala? Hme baa kpa u naakulu ki nan ño mi naahanma? ⁸ Min maadi ya maama yeni, naani n maadi nani bi nisaaliba n nua maama bebe bi? Li *balimaama wani ki yedi yeni kaa? ⁹ Li diani Musa balimaama nni ki yedi: han da yilini o nua ñoabu takunkumi wan hmaadi ti disiandi ya yogunu. Naani U Tienu den yagini o yama i ne po yoo? ¹⁰ Bi o maadi tinba bebe yaapo? Li diani yeni tinba yaapo saa. Li pundi ke yua n ko bu kpaabu leni yua n hmaadi ti siandi kuli n ya sugini ke bi baa baa bi biinu lienni. ¹¹ Ti ya den buli yi kani ya bondi n tie U Tienu Fouma bonla, nani li baa bia ti ya yendi yi kani yi bonpiakaala? ¹² Nitoaba ya pia li bali ki baa ga yi kani handuna bonla, tinba kaa pia ki cie yoo? Ama tii den ga yi kani nani tin pia li bali ki baa ga maama. Ti den tuo ki ga fala buolu kuli ki juuni li po, ke bonlaba kuli n da pigini kilisiti laabaaliamo po. ¹³ Yii bani ke yaaba n tuuni U Tienu diegu tuonli baa baadi bi jiema U Tienu diegu nni kaa yoo? Ke yaaba n tuuni li *padibinbinli kani baadi bi biinu baa padi yaala nni? ¹⁴ Likuli yenma o Diedo bili ke yaaba n tuuni o Laabaaliamo tuonli n ya baadi yaala

n dagidi bi yema po o Laabaalihamo tuonli nni. ¹⁵ Ama mii tieni nani n bali n puni nni u sanu maama baa waamu. Min diani yipo ya maama moala na mo, laa tie ke min baa liba ka. N ya kpe, lani n mani n po ki cie min tieni yeni. Niloba kan fie nni min kpiagidi n yuli yaala yaapo. ¹⁶ Min wangi o laabaalihamo yeni, n kan kpiagi n yuli lipo, kelima li tie n po yiladi. Fala n baa n po n ya wangi o laabaalihamo. ¹⁷ N ya bi wangi o laabaalihamo n yama po, n bi baa ga i panpaani, ama min wangi o laabaalihamo tiladi ke laa tie n yama po yeni, n tuuni U Tienu n piani nni ya tuonli. ¹⁸ Lanwani n panpaani tie be? I tie line, ke n wangi o laabaalihamo lingi panpaaniba kuli, ki naa baa o laabaalihamo tondo n pia li bali ki ya baadi yaala. ¹⁹ Baa ke n die n yuli kaa tie oba kuli naacemo, n puni n yuli ki tua bi niba kuli naacemo, ki baa dani min fidi ya bianu kuli ban cua o Diedo kani. ²⁰ N ya ye jufinba siiga, n tie nani n tie jufi yeni, ke min fidi ki dadi ba. N ya ye bani li *balimaama n die yaaba siiga, n tua nani li die n moko yeni, ke min fidi ki dadi ki cuani li balimaama n die yaaba. ²¹ Li balimaama n kaa die yaaba moko ya siiga, n tua nani maa die nni yeni, baa ke mi die nni, kelima kilisiti balimaama die nni, ke min fidi ki dadi li balimaama n kaa die yaaba. ²² N ya ye yaaba n tadi U Tienu sanhoadima nni siiga, n tie nani yua n tadi yeni, ke min fidi ki gobidi ki cuani baa o Diedo kani. N moandi yeni li bonla kuli nni ki ya tie nani bi niba kuli n tie maama, ke lan tie yaala kuli nni min fidi ki faabi bi nitianba.

²³ N tiendi lankuli o laabaalihamo po, ke min fidi ki baa n mo ya biinu o laabaalihamo halimani nni. ²⁴ Yi bani ke yaaba n boagidi ki baa sani mi nuama kuli yen sani, ama niyendo bebe n baa baa i panpaani, bi yeni kaa? Sani mani maama ke yi mo baa ba i panpaani. ²⁵ Yua n bua ki tua liiga yua jelibuolu kuli nni yen kubi li kualo o gbanandi po li bonla boncianli po. O tiendi yeni kelima o bua ki baa ya panpaani n baa pendi po. Ama tinba wani tiendi yeni ki bua ki baa ya panpaani n kan pendi hali abada. ²⁶ Lanwani n tiini mi nuama, ama mii tiini yaali ka, n go tie nani yua n tiendi ya jeligu n tie ki kubi a nikula, mii kubi mi fawaama ka. ²⁷ N wangi n gbanandi fala ki paani ti cain, kelima mii bua ki waani nitoala o laabaalihamo, ki yuandi ki sua ke bi yedi ke mini nba ki dagidi, ki ñani nni.

Dianciamou 10

¹ N kpiiba mii bua ke yaala n den tieni ti yaajanba n ya boani yi: Ku tawaligu den yiini bikuli po, bikuli den duodi mi ñincianma. ² Bikuli den baa mi *batisima Musa niinini ku tawaligu nni leni mi ñincianma nni. ³ Bikuli den di jeyenma yaama n ña U Tienu kani, ⁴ ki go ñu bonñokayenla yaala n ña u Tienu kani, kelima bi den ñu ya tangu ya ñima n ñani U Tienu kani, yaagu n den yegi leni ba. Laa tangu den tie kilisiti. ⁵ Ama bi siiga boncianla ki den mangidi U Tienu pali, lani n teni ke bi den kpe mi fanpienma nni. ⁶ Lankuli tie ti po li bonbangikaala, ki bua ki tuodi ki bangi ti ke tin da bua yaala n bia nani bani yeni. ⁷ Yin

da hoadi i *buli nani bi siiga bi tianba n den tieni maama. Nani lan diani maama: «Bi den kali ki dini ki go ñu, lani n pendi bi den fii ki jeli ki ciaga.» ⁸ Tin da pa ti yula mi conconma mo nani bi siiga bi tianba n den puni bi yula mipo maama, ke piilie n niba tuda taa (23 000) den kpe dayenli. ⁹ Tin da biigi o Diedo nani bi siiga bi tianba n den tiedi maama ke i we ku ba. ¹⁰ Yin da yenbidi mo nani bi siiga bi tianba n den yenbidi maama, ke mi kuuma maleki den ku ba. ¹¹ Laa bonla kuli den baa bipo ki baa tie bi niba kuli po li bonbangikaala. U Tienu den teni ke likuli diani ki baa tie tipo i dundi, tinba yaaba n ye handuna juodima dana siiga. ¹² Lanyaapo yua n tama ke o se wan fangi o yuli ki da baa. ¹³ Tulinmaba kuli kan cua yi kani kaa tie yaama n kpendi bi nisaaliba kuli po. U Tienu tie dugika, o kan tuo ya tulinma n cie yi fidu bianu n cua yi kani. Ama mi biigima ya cua yi kani, o baa hanbi yipo u sanu ke yin fidi ki juuni ki ña lienni ¹⁴ Lanyaapo n buakaaba, yin sani mani ki foagidi leni i buli hoadima. ¹⁵ N maadi leni yi kelima yi tie yanfodanba, yin bigi mani mi maadi yaama na. ¹⁶ Li seli tadiñokaaga tin tuondi U Tienu yaaga yaapo, naani kaa tie mi taanyenma leni Kilisiti soama po kaa? Tin cabidi ya dupen, naani tii tie mi taanyenma leni Kilisiti gbanandi po kaa? ¹⁷ Dupen tie yendo, tinba yaaba n yaba moko tie gbananyendi, kelima tikuli taani ki boagidi laa dupen yendo ¹⁸ Kpaagi mani Isalele yaaba po, bi ya dini tipadijiedi, naani baa pia taayenma leni U Tienu kaa? ¹⁹ N bua ki yedi be? Ke o bulo tie bonmoanla bi? Bi ke ban

padi yaala o bulo tie bonmoanla bi? Kalam. ²⁰ N bua ki yedi ke yaaba n padi i buli yeni padi mu cicibiadimu po yo, baa padi U Tienu po ka. Mii bua ke yin ya pia hantaado leni mu cicibiadimu. ²¹ Yi kan fidi ki ño o Diedo tadiñokaaga ki go ño mu cicibiadimu ya tadiñokaaga. Yi kan taani ki je o Diedo jiema, ki go taani li je mu cicibiadimu mo ya jiema. ²² Ti baa tieni yeni ki ñuuni o Diedo li mutuoli bii? Ti pia o fidu ki cie o bi? ²³ Yi tua: «Liba kuli ki go kua» yeni, ama li bonla kuli ka hani, «Li ba kuli ki go kua, ama li bonla kuli ka todi. ²⁴ Oba kuli da lingi o yuceli bebe ya hamu, ama wan ya lingi yaala n tie o lieba moko yaapo. ²⁵ Yi pia u sanu ki hamani ya nandi kuadi ki daaga nni kuli, ki da tuo yi pala siedi n ya bangi liba kuli po, ²⁶ kelima li diani ki yedi: «O Diedo die ki tinga Leni yaala n ye ki niinni kuli.» ²⁷ Yua ki daani ya yini yi ke yin cua ki je leni o, ke yi bua ki gedi, je mani wan teni ya jiema kuli, ki da buali kelima yi pali siedi po. ²⁸ Ama o nilo ya yedi yi: «Ya nandi n tie na tie padinandi,» da je mani kelima ya nilo n waani yi la po, leni li pali siedo po. ²⁹ N baa ya nilo n waani yi yeni ya pali siedo, mii maadi yi ya pali siedo ka. Be yaaapo ke nitoa pali siedi ba bu leni min pia u sanu ki tieni yaala yaapo? ³⁰ N ya tuondi U Tienu n jiema po, be yaapo ke bi baa jaligin nni min tuondi U Tienu ya jiema po? ³¹ Lani, yi ya baa je, leni yi ya baa ño, leni yin baa tieni yaala kuli, tieni mani li kuli U Tienu ya kpiagidi po. ³² Yin da tieni mani yaala n baa teni Jufinba leni yaaba kaa tie Jufinba leni U Tienu n yini yaaba n tuudi ki baa ti

tuonbiadi nni. ³³ N moko moandi ki tiendi yeni ki baa dagidi leni bi niba kuli min tiendi yaala kuli nni. Mii tiendi yeni ki bua ki lingi yuceli hamu kaa, n lingi yaaba yaba ya hamu po, ke ban baa ki tindi

Dianciamou 11

¹ Yin ya hua mani n fuuli mani min hua kilisiti fuuli maama. ² N pagi yi kelima yi tiani npo libonla kuli nni, ki go hua min den bangi yi ya bangima mo. ³ Baa yeni n bua yin bandi ke kilisiti tie ja kuli yudaano, o ja mo tie o pua yudaano, U Tienu mo tie kilisiti yudaano. ⁴ Ya ja n jaandi bi ki wangi U Tienu maama ki ciibi kuli, o jigidi o yudaano ⁵ Ama ya pua n jaandi bi ki waangi U Tienu maama ki naa yili, jigidi o yudaano. Likuli tie yenma leni wan kuo o yudi. ⁶ O pua ya kan yili, wan moagi o yudi. Ama i fe ya pia o pua wan kuo oyudi, bi wan moagi ti, li pundi wan yili. ⁷ Laa pundi o ja n ya ciibi, kelima o tie u tienu nannanli leni o kpiagidi. O pua mo n tie o ja ya kpiagidi. ⁸ Moamoani, o ja naa den ñani o pua niinni, ama o pua n den ñani o ja niinni ⁹ U Tenu naa den tagi o ja kelima o pua po ka, ama o den tagi o pua kelima o ja yaapo. ¹⁰ Lani yaapo, leni malekinba yaapo, li pundi o pua n yili. ¹¹ Yaala n tie o Diedo nni yaapo, o pua yema kan dagidi se ja n ya ye, o ja mo yema kan dagidi se o pua ya ye. ¹² Kelima nani o pua n den ñani n ja niinni maama, likuli tie yenma leni moala, ja kuli mali kelima o pua po, ama li bonla kuli ñani U Tienu kani ¹³ Yinba yiba n biigi mani ki le li ya hani ke o pua n jaandi U Tienu kaa yili.

¹⁴ Naani mi tagima mani miba ki wangi ke o ja ya pia ti yuciandi ke li pia i fe? ¹⁵ Ama o pua wani ya pia ti yuciandi, li tie opo ti kpiagidi, kelima U Tienu puni o ti yuciandi tin ya tie opo nani li cabiyilikaali yeni. ¹⁶ O nilo ya bua ki nia laa maama, wan bandi ke tinba leni U Tienu n yini yaaba kuli siiga tii pia laa bogidili. ¹⁷ Ya maama n baa hua yaapo, mii pagi yi ba, kelima yi ya taani laa hanbi yipo liba, li biidi yi bebe. ¹⁸ Min da baa kpa maadi yi yaala n tie n gba ke yi ya taani mi paadima ye yi siiga. N daani li waamu. ¹⁹ Kelima li tie tiladi mi paadima n ye yi siiga, ke yaaba n se i moamoani nni doagidi. ²⁰ Yi ya taani, li naa tie o Diedo jiema po ka ke yi taani. ²¹ Kelima yi ya kali ki baa je, yua kuli yen cili ki ya di wani oba ya jiema kaa gu o lieba, ke mi koama pia tianba, ke tianba mo ñu hali ki gaadi. ²² Yii pia yi denpo yin baa di ki go ñu naani yoo? Bi yi fali U Tienu n yini yaaba, ki fiagi bi siiga yaaba n ki pia liba yoo? Min yedi yi lede? Min pagi yi bi? N kan pagi yi lanyaaap o. ²³ Kelima n den baa o Diedo kani min bangi yaala. Ban den janbi o janbi o ya ñiagu, o den taa dupen ²⁴ ki tuondi U Tienu, ki cabidi ki yedi: «Line n tie n gbanandi yaadi n cabidi yipo. Ya tiendi mani yeni ki tiani npo.» ²⁵ Ban den dini ki gbeni ya yogunu, o den taa ki tadiñoakaaga ki yedi: «Ya dadiñoakaaga n tie na tie o hantaadipaano yua n kua kelima n soama yaapo. Ya tieni mani yeni ki tiani npo yin baa ño ya yogunu kuli.» ²⁶ Lanwani ya yogunu kuli ke yi hmani dupen ki go ñuni ki tadiñoakaaga nni na, yi wangi o Diedo kuma, hali wan go ba

cua. ²⁷ Laniyaapo yua n hmani o Diedo dupen ki go ñuni o Diedo tadiñokaaga nni kaa dagidi, o pia i tagili o Diedo gbanandi leni o soama po. ²⁸ Lanwani nilo n ka biigi o yuli, lani ya puoli wan hmani laa dupen ki ño laa tadiñokaaga. ²⁹ Kelima yua n hmani ki go ñuni ki naa laa ke o Diedo gbanandi ye lienni hmani ki go ñuni o yuli po ti buudi. ³⁰ Lani n teni ke a yama leni a tadima yaba yi siiga, ke niba boncianla kpe. ³¹ Ti ya den biigi ti yula, U Tienu kan bi bu leni ti. ³² Ama o Diedo bu leni ti ki tundi leni fala yeni, ke wan da di taani ki bu ki cuoti leni handuna ³³ Lanyaapo n kpiiba yi ya taani ki baa je o Diedo jiema, yin guudi mani yiyiaba. ³⁴ Mi koma ya pia yua, o kpa je o denpo ki nan cua ke yin da taani yi nitaanli nni ki cuani yi yula po ti buudi. N baa hanbi ya maama n sieni kuli ya ti cua ya yogunu

Dianciamou 12

¹ N kpiiba, yaala n tie U Tienu Fuoma paabu yaapo, mii bua lan ya boani yi. ² Yi bani ke yin den tie nilanba ya yogunu, yi den tuodi ke bi dia ki caani yi i buli yi n ki maadi po. ³ Lanwani n kadi ki waani yi ke U Tienu Fuoma n gobidi yua kuli kan yedi: Jesu tie ti solindi yua, oba kuli mo kan yedi: «Jesu n tie o Diedo,» kali U Tienu Fuoma yua gobidi o. ⁴ Bu paabu buoli yaba, ama Fuoma yendo n puuni likuli. ⁵ I todibuoli moko yaba ama o Diedo yua n die likuli tie yendo. ⁶ I tuonbuoli yada, ama U Tienyendu n tuuni laa tuona kuli bi niba kuli nni. ⁷ Yua kuli baa U Tienu Fuoma doagidima li nitaanli kuli todima po. ⁸ O Fuoma puni niyendo mi yanfomaama.

Mi Fuoma yenma yeni go puni nitoa mi bandima maama. ⁹ Mi Fuoma yenma yeni n puni niyendo li *dandanli, ki go puni nitoa mo wan ya paagidi a yiama. ¹⁰ O puni niyendo ke o baa fidi ki ya tiendi mi bancianma, ki go puni nitoa ke o baa fidi ki ya wangi U Tienu maama, ki puni nitoa goga U Tienu Fuoma leni mu cicibiadimu gagidima paabu. O puni mi malanma paabu ki go puni nitoa mi malanma soaginma paabu. ¹¹ Laa Fuoma yenma n tuuni laa bonbuoli kuli, ki puuni nilo kuli oba nani wani oba n bua maama. ¹² Kelima, nani ti gbanandi n tie yenma ki nan pia ya gbananbuoli n yaba maama, ama baa ke ti buoli yaba yeni, tikuli taani ki tie gbananyendi. Li moko tie yene leni kilisiti. ¹³ Ti kuli den *batisi mi Fuoma yenma yeni ya niinni, ke tin tua gbananyendi, lan tie Jufinba leni bi nilanba, lan tie i yonbi bi yaaba n die bi yula, U Tienu puni tikuli ke ti baa ki ñuni Fuoma yenma ya kani. ¹⁴ Lanyaapo, ti gbanandi naa tie gbanan - buoyendu bebe ka ama gbananbuoli boncianla. ¹⁵ Li ya tie ke li taali yedi: «Min ki tie nu yeni, mii n taa ti gbanandi nni,» lani kan teni ke li kaa taa ti gbanandi nni. ¹⁶ Li ya tie ke li tubili mo yedi: «Min ki tie nunbu yeni, mii taa ti gbanandi,» lani kan teni ke li kaa taa ti gbanandi. ¹⁷ Li ya tie ke ti gbanandi kuli bi tie nunbu bebe, mi gbadima bi baa ye le? Bi ti kuli ya bi ti tubili bebe, ti baa gba u nuulu lede? ¹⁸ Moamoani U tienu bili gbananbuolu kuli uba uba ti gbanandi nii nani wan bua maama. ¹⁹ I gbananbuoli yeni kuli ya bi tie gbanan-buoyendu bebe, ti gbanandi bi baa ye

le? ²⁰ To, baa ke i gbananbuoli yaba, ti gbanandi tie gbananyendi. ²¹ Lanwani bu nunbu naa pia sanu ki yedi u nu: «Min pia leni a hantaado.» Li yuli mo naa pia sanu ki yedi a taana: «Mii pia leni a hantaado.» ²² Ama ya gbananbuoli n naani ke i tadi ki cie moko tie tiladi. ²³ Ya gbananbuoli n kaa pia jigidi ti gbanandi nii, ti jigindi ti boncianla. Ya gbananbuoli n kaa pia jawaama, ti tiani ipo ki kubi i leni li fanginli. ²⁴ Ya gbananbuoli n pia mi jawaama mo, yii bua pugima. U tienu den tagi ti gbanandi ki taani ti buolu, ki teni ke ya gbananbuoli n kaa pia jigidi n baa ti jigidi ki pugini. ²⁵ O den tieni yeni ke mi paadima da ye ti gbanandi nii, ama gbananbuoli kuli ya bua ki todi iyi yenma. Gbanan - buoyendu ya laadi fala, i gbananbuoli kuli taani leni u laa fala nni. ²⁶ Gbanan- buoyendu ya baa ti jigidi, i gbananbuoli kuli mangi i pala lieni. ²⁷ Yinba kuli taani ki tie kilisiti gbanandi, yi siiga yua kuli tie o gbananbuolu, ²⁸ U tienu kpa bili Kilisiti n yini yaaba siiga bi tondiba miliema bi mawangikaaba, mi taama bi bangikaaba. Li yaapuoli li pia yaaba n tiendi mi bancianma, tianba ke bi baa paagidi a yياما, tianba mi todima paabu, bi tianba mi gobidima paabu, tianba malanma maama paabu. ²⁹ Bikuli tie tondiba bi? Bikuli tie mawangikaaba bi? Bikuli tie bangikaaba bi? Bikuli tiendi mi bancianma bi? . ³⁰ Bi kuli baa a yياما paagima paabu yoo? Bi ki maadi mi malanma yoo? Bi ki fidi ki soangindi mi malanma yoo? Yeni ka. ³¹ Lawani yin ya bua mani ya paabu n hani ki cie. N go baa waani yi ya sanu n hani ki cie likuli.

Dianciamou 13

¹ Ba n ya bi maadi bi nisaliba mabuoli Leni malekinba ya mabuoli kuli, ki naa pia mi buama, N baa tie nani ya kudi n mua bi nani ban pua ya longa ke ki tiendi ku fuugu yeni. ² Ba n ya bi baa mi mawangima paabu, ki go bandi yaala n duagi kuli, ki go baa mi bandima kuli, Baa n ya pia ya dandanli n baa fidi ki fuadi a juana, N ya pia mi buama mii tie pu. ³ Baa n ya bi boagidi n piama kuli ki puni a luoda, Baa n ya bi baa teni n gbanandi Ban ju mi fatama, N yaa pia mi buama, li kan todi nni liba. ⁴ Mi buama pia li junli ki go hanbidi. Mi buama ki pia nunponli. Maa kpiagidi mi yuli, Maa gbengidi mi yuli mo. ⁵ Maa pia boandi, Maa lingi yaala hani mi yuli po bebe, Maa fiindi mi pali, Maa kpaagi yaala n bia. ⁶ Maa mangidi mi pali leni yaala ki tiegi, Ama mi mangidi mi pali leni i moamoani. ⁷ Mi buama tiendi sugili li bonla kuli po. Mi pia li dandanli leni mi suginma Leni li junli li bonla kuli nni. ⁸ Mi buama ki pia gbenma. Mi mawangima baa pendi, Mi malanma baa gbeni, Mi bandima moko baa pendi. ⁹ Kelima moala ti bandima tie bonjenga bebe, Ti mawangima moko tie bonjenga bebe. ¹⁰ Ama yaala n tie bonmunli ya ti cua ki bonjenga baa pendi. ¹¹ Min den tie biga ya yogunu, N den maadi nani ki biga yeni, Ki bungi nani ki biga yeni, Ki go kpaagi nani ki biga yeni, Ama moala ke tua ja, N cedi li bonwaabonla. ¹² Moala ti laa likui nani tin nua ti nannanli ki maduubiga nni maama, Ke laa doagidi cain. Laa yogunu, ti baa le likuli ki nunga leni kiyaga. Moala, yin bani bonjega, Li

bonmunli ya ti cua ya yogunu N baa bandi cain nani U tienu n bani cain maama, ¹³ Moala bonla taa n ye ki kan pendi, Lani n tie li dandanli, mi sugima leni mi buama, likuli siiga yaala n cie tie mi buama.

Dianciamou 14

¹ Yin moandi mani ki ya pia mi buama. Yin ya lingi mani U tienu fuoma paabu moko, ama yin ya lingi mani mi mawangima ya pabu ki cie. ² Kelima yua n maadi mi malanma, waa maadi leni bi niba, o maadi leni U tiene, kelima niloba kuli ki gba wan tua yaala. U tienu fuoma paabu n teni ke o maadi U tienu bondoaginkaala. ³ Ama yua n wangi U tienu n yedi o yaala maadi leni bi niba, ki todi ba ke bi suagi liiga, ki tundi ba ki go paagidi bi pala, ki baagi baa mo. ⁴ Yua n maadi mi malanma todi o yuli bebe. Ama yua n wangi U tienu n yedi o yaala todi Kilsiti n yini yaaba kuli ⁵ N bua ke yikuli ya maadi mi malanma, ama n bua yin ya wangi U tienu n yedi yaala ki cie. Yua n wangi U tienu yedi yaala cie yua n maadi mi malanma, li yaa tie ke o soagini wan yedi yaala ke Kilisiti n yini yaaba n baa mi tdodima lienni yaaka. ⁶ N kpiiba, li baa pia yipo bee fuome n ya cua yikani ki maadi yi mi malanma, ki naa doagidi yipo bondoaginkaalaba, yaaka bandimaba, yaaka U tienu n yedi yaala, yaaka bangimaba? ⁷ Baa ya bonla n kaa fo ki nan pia u nialu nani ki yeliga leni ku kogidigu, li ya tiendi ya fuugi n kaa pia gbadima, bi niba baa ga lede ki bandi ban piebi yaala, bi ban pua yaala? ⁸ Yua n piebi kakaci yaa piebi ke li gagidi bu toabu po,

hme n baa bandi ki bogini bu toabu po? ⁹ Likuli tie yenma leni yinba. Yi ya maadi mi malanma kaa maadi ban baa fidi ki gbadi yaala, bi baa gbadi yin maadi yaala lede? yi baa maadi mi fawaama nni bebe. ¹⁰ Baa ke i mabuoli yaaba handuna nni, ya maama n ki pia budima ki ye. ¹¹ O nlio ya maadi min kaa bani ya mabuolu, n baa ya tie opo nilamo, o moko baa ya tie n po nilamo. ¹² Lanwani yinba mo, kelima yi lingi U tienu fuoma paabu leni li yankuali, lan ya tie Kilisiti n yini yaaba todima po yo ke yi linga ki baa boncianla. ¹³ Lanyaapo, yua n maadi mi malanma n mia U tienu wan pa o wan fidi ki bundi wan yedi yaala. ¹⁴ Kelima n ya jaandi ki maaadi mi malanma n pali ye i jaandi nni ama n yantiali naa ye lienni. ¹⁵ Lanwani n baa tieni lede? N baa jaandi len U tienu fuoma, ama n baa jaandi leni n yantiali mo. ¹⁶ A ya tuondi U tienu a pali nni, yua n kua yi nitanli nni ki naa bani laa bonla baa ga lede ki ga "Amina" kelima o naa banni han tua yaala? ¹⁷ Moamoani a tuondi U tienu bonhanla, ama laa todi a lielo wan suagi. ¹⁸ N tuondi U tienu ke n maadi mi malanma ki cie yikuli. ¹⁹ Ama Kilisiti n yini yaaba siiga, n ya maadi maama mmu ke mi pia mi bundima ki baa fidi ki bangi nitoaba, lani n cie npo min maadi malanma maama tudapiiga (10 000). ²⁰ N kpiiba da kpaagi mani nani a biwaala yeni. Li bonbiadila yaapo, yin ya tie nani a canpanda yeni, ama yi kpaagili nni yin ya tie nani binikpeliba yeni. ²¹ I Diani waani ke o diedo yedi mine: «N baa soani nibuotoe

n niba kani, ki teni bi nilanba n maadi ba mi maalanma, ki ya wangi ba n maama. Baa yeni bi kan cengi n maama.» ²² Lanwani mi maaalanma tie sinankeeni yaaba n daa tuo ki daani po yaapo, maa tie yaaaba n daani yaapo, ama mi mawangima tie sinankeeni yaaba n tuo ki daani yaapo. ²³ Lanwani Kilisiti n yini yaaba kuli ya taani ki maadi mi malanma, yaaba kaa bani laa bonla leni yaaba n daa tuo ki daani ya kua yi siiga baa baa yedi ke yi gaadi kaa? ²⁴ Ama li ya tie ke bikuli wangi U tienu maama ke yua ki tuo ki daani bi yua bani kua yi siiga, li baa doagidi opo ke o tie ti tuonbiadi daano, wan gbadi yaala baa cuo o pali. ²⁵ Yaala n wuo o pali nni kuli baa wuodi. Lanwani o baa labini U tienu nintuali ki kpiagi o li yedi ke U tienu ye yi siiga moamoani . ²⁶ N kpiiba ti baa tieni lede? Yi ya taani, one baa pia bu yanbu, one pia mi bangima, one mi doagima, one mi malanma, one ma malanma soaginma. Likuli n tieni ke Kilisiti n yini yaaba n baa mi todima. ²⁷ Li ya tie ke bi niba cili ki maadi mi malanma, niba lie, bi niba taa, baa fidi ki maadi yendo yendo ki hoadi biyaba, niyendo mo soagini. ²⁸ Li yaa pia yua baa soagini yua n bua maadi mim malanma ya hmini Kilisiti nitaanli nni, ki maadi ma o yuceli po leni U tienu po ²⁹ U tienu mawangikaaba moko, niba lie, yaaka niba taa, n ya wangi U tienu maama, yaaba n sieni ya bigidi ban yieni yaala. ³⁰ Yaaba n ka ki cengi yeni siiga, niyendo ya baa doagima, yua bi kpa maadi n hmni ³¹ Yi kuli baa fidi ki waani U tienu maama yendo yendo ki hoadi yiyaba, ke yi kuli baa mi bangima leni i tundi U tienu

sanhoadima nni. ³² Bi mawangikaaba n die bi yama, ³³ kelima U tienu naa tie sindi sindi Tienu kaa. Nani lan tie maama bi nigagidihanba taana kuli nni, ³⁴ li pundi bi puoba n ya hmni a taana nni, kelima baa pia sanu ki maadi lienni. Ama ban ya miindi bi yula nani li balimaama moko n bili maama. ³⁵ Bi ya bua ki bandi bonlaba, kali ban buali bi ciaba bi denpo, kelima laa pundi o pua maadi Kilisiti n yini yaaba siiga. ³⁶ U Tienu maama den ñiani hi ya kani yo? Bi mi den cua yinba bebe ya kani yoo? ³⁷ Niloba ya tama ke o tie mawangika, bi ke U Tienu Fuoma ye o niinni, wan faami bonhanla ke min diani yipo yaala na tie o Diedo ñoabonli. ³⁸ O ya yie kaa tuo, cedi o mani. ³⁹ Lanwani n kpiiba ya kuandi mani yi yama ki bua ki baa ki ya wangi U tienu maama. Yin da yie mi malanma maama mo. ⁴⁰ Ama li bonla kuli n ya tiendi ke li hua li fuuli, ki da cuoni sisindi sindi

Dianciamou 15

¹ N kpiiba n bua ki go tiadi yi min den kpa waani yi ya laabaalihama, yin den ga yua, ki se lienni bonhanla. ² Yi tindi kelima o laabaalihamo yeni yaapo, li ya tie ke yi kubi o nani min den waani yi maama. Yeni yaaka yi dandanli moko tie fanma fanma. ³ N den kpa waani yi mini nba n den baa ya bangima, lani n tie ke kilisiti dan kpe ti ya tuonbiadi po nani i Diani n yedi maama. ⁴ Ke bi den piini o, ke li dataali daali o den fii bi tinkpiba siiga, nani i Diani n yedi maama. ⁵ O den doagidi o yuli Sefa po, ki doagidi bi piiga n niliedidi po, ⁶ Lani n pendi o go den

doagidi o yuli ti kpiiba yaaba nden taani ki cie niba kobimuu po. Bi siiga boncianla da ye, ama bi tianba wani kpe. ⁷ Lani n pendu o go den doagidi o yuli Jaka po, ki yuandi ki doagidi li bi tondiba kuli po. ⁸ O den juodi ki doagidi o yuli mini momyaapo, mini yua n tie nani ki bikaaga yeni. ⁹ Moamoani n tie Jesu tondiba kuli siiga puoli yua, mii pundi ban yini nni Jesu tondo moko kelima n den wangi U Tienu n yini yaaba fala. ¹⁰ Kelima U Tienu hanbili po yo ke n tua min tie yua na. O hanbili npo naa tua fanma, li teni ke n soani ki cie Jesu tondiba kuli. Laa tie mini nba ka soani yeni, ama U Tienu hanbili n tuuni leni nni. ¹¹ Lanwani lan tie mini, lan tie bani, tikuli wangi yi laa laabaalihamo, yi mo den tuo ki daani wane. ¹² Lanwani, li ya tie ke ti wangi ke kilisiti fii bi tinkpiba siiga, li ga lede ke yi siiga tianba nia ke bi tinkpiba fiima ki ye? ¹³ Bi tinkpiba fiima yaa ye, kilisiti moko naa den fii bi tinkpiba siiga. ¹⁴ Kilisiti yaa den fii mo, ti mawangima tie fanma fanma, yi dandanli moko tie fanma fanma. ¹⁵ Yeni moko ti tie siedu tuofaadanba U Tienu po, kelima ti tieni opo siedu ke o fiini kilisiti bi tinkpiba siiga, ke o naa fiini o, li ya tie ke bi tinkpiba kan fii. ¹⁶ Kelima bi tinkpiba ya kan fii, Kilisiti moko naa den fii bi tinkpiba. ¹⁷ Kilisiti mo yaa den fii bi tinkpiba siiga, yi dandanli tie fanma fanma, yi da ye yi tuonbiadi nni, ¹⁸ Yaaba n daani Kilisiti ki kpe moko bodi. ¹⁹ Li ya tie ke ti suginma Kilisiti po tie o naa jamaano bebe po, ti yema pia mi niñima ki cie bi niba kuli. ²⁰ Ama moamoani, Kilisiti fii bi tinkpiba siiga ki tie o kpialo ki tie siedu

ke yaaba n kpe kuli ba fii. ²¹ Lanwani kelima mi kuuma n den cua kelima o nisaalo yaapo, yeni moko bi tinkpiba fiima cua kelima niyendo yaapo. ²² Nani bi niba kuli n kpe kelima Adama po maama, yeni bi niba kuli go baa baa li miali kelima Kilisiti yaapo. ²³ Ama yua kuli o kaanu, Kilisiti o kpialo, li yaapuoli, wan cua ya yogunu, yaaba n tie o yaaba baa fii. ²⁴ Li yaapuoli mi juodima yogunu baa cuo. Kilisiti baa paadi ki bolini batoali kuli leni paato kuli leni paacianto kuli ki teni U Tienu n yaa tie Baa mi diema kuli nni. ²⁵ kelima li tie tiladi ke Kilisiti n ya die hali U Tienu n teni wan hmaa o yibalinba o taana tiipo. ²⁶ Wan baa juodi ki bolini ya yibalo tie mi kuuma. ²⁷ Moamoani U Tienu den teni ke Kilisiti die li bonla kuli ki hmaa la o diedi likuli, ama w lan yedi ke o teni ke Kilisiti die li bonla yeni, li doagidi ke yua n teni ke o die li bonla kuli naa taa laa bonla nni. ²⁸ Li ya tie ke Kilisiti diedi li bonla kuli yaa yogunu, wani U Tienu Bijua baa miini o yuli ki tuo ke yua n den teni ke o die li bonla kuli yeni n ya die o, ke U Tienu n ya tie likuli li bonla kuli nni. ²⁹ Bi tinkpiba fiima yaa ye, yaaba n batisi kelima yaa niba n kpe po baa baa lipo be? Li ya tie moamoani ke bi tinkpiba kan fii, be yaapo nitoaba batisi bani yaaba n kpe yaapo? ³⁰ Tinba mo, be yaapo ke ti ye mi yebiadima nni yogunu kuli? ³¹ N kpiiba li tie moamoani ke n ye mi kuuma nni daali kuli nani lan tie ke n pia li pamancianli ti Diedi Jesu Kilisiti kani kelima yi yaapo maama. ³² Li ya ke bi niba n nua maama. Li yaa tie kebi niba n nua maama bebe yaapo ke n den koani leni ti moayandi Efesa po, n den baa

be ñuadi lienni? Li yaa tie ke bi tinkpiba kan fii, lanwani: Tin je mani ki go ño, kelima saala ti baa kpe. ³³ Lan da boani yi: U yeginunbiadu n baa biidi li yantiahanli. ³⁴ Yin go baa mani li yantiahanli nani lan pundi maama, ki cedi ki da go tiendi ti tuonbiadi, kelima yi siiga tianba naa bani U Tienu. N maadi yeni ke i fe n cuo yi lipo. ³⁵ Daalinba niloba baa buali: Bi tinkpiba baa fii lede? Bi baa goa cua leni be ya gbannanbuolu? ³⁶ Fini o yanpiidaano, han buli yaala yaa kpe, li kan pudi. ³⁷ Han buli yaala ke li tie bonbibu, bi dibima, bi bonbuotoe, laa tie han go baa la yaala. ³⁸ U Tienu puuni bonbibu kuli wan bua ya gbannandi buolu. O puuni bonbibu kuli bu gbanandi buba. ³⁹ Ti gbanandi buoli kuli naa tie yenma. Bi nisaaliba gbannandi ye tiba, ti yandi gbannandi ye tiba, ti bonyugiditi gbannandi ye tiba, i jami ya gbannandi mo ye tiba. ⁴⁰ Tanpoli ya yaadi ye, ki tinga mo ya yaadi ye. Tanpoli ya yaadi kpiagidi naa taa leni ki tinga ya yaadi ya kpiagidi. ⁴¹ Ki yenga pia ki kpiagidi kiba, o hmaalo pia o kpiagidi oba, a hmabila pia a kpiagidi aba. A hmabila moko naa taa kpiagidi buolu leni aya. ⁴² Bi tinkpiba fiima mo baa tie yene. Bi buli ti gbannandi ke ti tie bonbedikaadi, ama ti go baa fii kaa go pia bedima. ⁴³ Bi buli ti ke ti gundi, ama ti baa goa ki fii ki pia ti kpiagidi. Bi buli ti ke ti tadi, ama ti baa goa ki fii ki pia u fidu. ⁴⁴ Bi buli ti ke ti tie nisaali gbannandi, ama ti baa fii leni U Tienu Fuoma ya miali. Li ya tie ke ti nisaali gbannandi ye, ya gbannandi n pia U Tienu Fuoma miali moko ye. ⁴⁵ Li tie yeni

ke li diani ki yedi: O nikpali Adama den tua ya miali n fo. Ama Adama juodikoa tie ya Fuoma n puuni li miali. ⁴⁶ Laa tie tanpoli yua ka den kpia, ama ki tinga yua, ke tanpoli yua yuandi ki cua. ⁴⁷ O nikpialo den ñani ki tinga tama nni ki tie ki tinga yua, o nilielo ñani tanpoli. ⁴⁸ Tinga nni yua n tie maama, tinga nni yaaba mo kuli tie yeni, tanpoli po yua n tie maama, tanpoli yaaba mo kuli tie yeni. ⁴⁹ Nani tin pia ki tinga yua nannanli yeni, ti go baa baa tanpoli po yua ya nannanli yene. ⁵⁰ N kpiiba, min yedi yaala tie ke ti gbannandi leni mi soama kan je li faali U Tienu diema nni, yaala n baa bedi mo kan je yaala n kan bedi faali. ⁵¹ Diidi mani, n baa doagidi yipo li bondoaginkaala. Tikuli ka baa kpe. Ama tikuli baa lebidi. ⁵² Li baa tieni yenma nani ku nungbangu kabima yeni, o kakaci-ciamo ya piebi ya yogunu. Kelima kakaci ya piebi yaaba n kpe baa fii ki kaa go pia mi bedima, lani ti mo baa lebidi. ⁵³ Li tie tiladi ti naa gbannandi yaadi n baa bedi n lebidi ki tua yaadi n kan bedi. Li tie ti naa gbannandi yaadi n baa kpe n lebidi ki tua yaadi n kan kpe. ⁵⁴ Lanwani ya gbannandi n baa bedi ya lebidi ki tua yaadi n kan bedi, ke ya gbannandi n baa kpe mo lebidi ki tua yaadi n kan kpe, laa yogunu ya maama n diani ne baa tieni ki dudi: ⁵⁵ Mi kuuma, a paani be? Mi kuuma, a bonjunkaala go ye le? ⁵⁶ Mi kuuma bonjunkaala tie ti tuonbiadi, ti tuonbiadi paalu mo tie li balimaama yaapo. ⁵⁷ Ama tin tuondi mani wani U Tienu yua n teni ke ti paani li bonla kuli kelima ti Diedo Jesu Kilsiti po. ⁵⁸ Lanwani n

kpibuadiba yi ya se mani bonhanla ki da lengidi. Yi ya suagi mani liiga o Diedo tuonli nni ya yogunu kuli, ki bani ke yi tuonli o Diedo po kan tua fanma.

Dianciamou 16

¹ Yaala n tie mi ligitaanma bi nigagidihanba todima po, yi moko tieni nani min den bili Kilisiti n yini yaaba, yaaba n ye Galati diema nni maama. ² Ahada daali kuli, yi siiga yua kuli n yen bili o denpo wan fidi maama nani o bonpiakaala n pundi maama, ki da guudi o cuama yogunu ki tieni mi ligitaanma. ³ N ya cua, n baa diani a tila Jelusalema yaaba po, ki teni yin gandi ya nigagikaaba, ki soani ba ban gedini yi paabu Jelusalema. ⁴ Li ya pundi mini nba n gedi, n baa bi baa yegi leni nni. ⁵ N ya poandi Maseduana diema nni, n baa cua yi kani. Kelima n jagi ke n baa poandi Maseduana diema nni. ⁶ Daalinba n baa waagi leni yi, li fidi min pundi ti wadi yogunu, ke yin todi nni leni n cenli, min baa gedi naankani kuli. ⁷ Kelima mii bua ki la yi moala ki pendi tontoni, ama o Diedo ya tuo, n sugini ki waagi leni yi waamu. ⁸ Ama daa baa ye Efesa ne hali li Danpiimuuli jaanma n pundi, ⁹ kelima u sanu luodi npo yaala n tie n tuonli po, ama n yibalinba moko yaba. ¹⁰ Li ya tie ke Timote cua yi kani yin ga o cangu bonhanla ke wan da bangi liba yi siiga, kelima o tuuni o Diedo tuonli nani mini yeni. ¹¹ Oba kuli n da fali o. Yin todi o cenli nni ki cabi o leni mi yanduanma wan goa ki cua n kani. Kelima n gu wan taani leni ti kpiiba ki cua. ¹² Ti kpiilo Apolosa ya maama po, n den tigini

o ke wani leni ti kpiiba n yegi ki gedi yi kani, ama waa bua ki cua yi kani moala, o ya baa u sanu o baa cua. ¹³ Yin yaa gu mani, ki ya se ke li pa li dandanli nni, tua mani jaba, paagi mani yiba. ¹⁴ Yi siiga li bonla kuli n ya tiendi leni mi buama. ¹⁵ N kpiiba n go pia mayenma. Yi bani ke Sitefana leni o deni yaaba kuli tie yaaba n den kpa daani Jesu Akayi diema nni. Yi go bani ke bi puni bi yula ki todi bi nigagihanba. ¹⁶ Yin miini mani yi yula laa nibuolu kani leni yaaba n kuani bi yama ki tuuni o Diedo tuonli kuli. ¹⁷ N pali mangi leni Sitefana leni Fotunata leni Akayikusa cuama, bi tieni npo yin bi baa tieni npo yaala kuli. ¹⁸ Bi duani n yama ki mangi n pali ki go tieni yeni yi moko yaapo. Yin pagi mani laa nibuolu. ¹⁹ Kilisiti n yini yaaba Asi diema nni kuli fuondi yi. Akilasa leni Pilisila, leni Kilisiti n yini yaaba, yaaba n taagi bi diegu nni fuondi yi o Diedo nni. ²⁰ Ti kpiiba yaaba n ye nakanba kuli fuondi yi. Fuondi mani yiyaba ki gobini yiyaba leni mi buamoanma. ²¹ Mini Polo n diani n fuondi ne leni n nuceli. ²² Yua n kaa bua o Diedo kuli wan tua ti solindi yua. Ti Diedo han cua. ²³ O Diedo Jesu ya hanbili n ya ye leni yi. ²⁴ N buama ye leni yikuli Jesu Kilisiti nni.

Bible Gourma
The New Testament in the Gourmanchéma language
of Burkina Faso, Niger, Benin, and Togo
Le Nouveau Testament en langue Gourmanchéma du
Burkina Faso, du Niger, du Bénin et du Togo

copyright © 2020 Door 43 world-wide mission community

Language: Gourma (Gourmanchéma)

Dialect: Central

Translation by: Door 43 world-wide mission community

Contributor: Gourmanchema, Wilson, gux4-ner, Jean Sandamba, Ouoba K. David, Parfait-Ayanou

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2022-06-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files dated 31 Aug 2023

1168f00b-eabf-5a7b-9fed-4d2120867558